

1. Care sunt principiile fundamentale ale Regulamentului (CE) 1408/71?

- ❑ **Egalitatea de tratament** - acordarea acelorași drepturi și obligații de securitate socială lucrătorilor migranți, în aceleași condiții ca și pentru proprii cetățeni. Discriminarea pe baza cetățeniei este interzisă de articolul 3(1) din Regulamentul 1408/71.
- ❑ **Cumularea perioadelor de asigurare** - totalizarea perioadelor de asigurare/angajare – lucrătorul migrant poate face uz de toate perioadele de asigurare, de angajare realizate în alt stat membru iar instituția competentă trebuie să ia în considerare aceste perioade ca și când ar fi realizate în condițiile propriei legislații.
- ❑ **Nesuprapunerea dreptului la prestații** - dacă un lucrător contribuie la sistemele de securitate socială în două sau mai multe state membre, el va beneficia de prestațiile oferite de un singur stat, de statul de angajare, eventual primind o diferență de la instituțiile competente din alte state care acordă prestații mai mari.

2. Ce trebuie să știu despre prestațiile familiale acordate in Uniunea Europeană?

Prestațiile familiale sunt prevăzute în legislația tuturor statelor membre, însă criteriile de acordare și valoarea lor variază considerabil de la o țară la alta.

3. Care este primul pas pe care trebuie sa-l fac pentru a beneficia de aceste prestații familiale ?

Este indicată, dar nu obligatorie începerea procedurii din statul în care vă desfășurați activitatea ca lucrător migrant, adresându-vă instituției competente. Trebuie să știți că va fi necesar să oferiți informații complete și corecte în formularul european pe care instituția vă va îndruma să îl completați.

4. Care sunt tipurile de prestații familiale , care intră sub incidența Regulamentului nr. 1408/71, la care au dreptul în România lucrătorii migranți?

- ❑ **Alocația de stat pentru copii**, conform Legii nr. 61/1993, republicată, cu modificările și completările ulterioare,
 - **cuantumul**: 42 lei sau 200 lei (până la vârsta de 2 ani, respectiv 3 ani – în cazul copilului cu handicap);
- ❑ **Indemnizația pentru creșterea copilului sau stimulente lunar**, conform OUG nr. 148/2005, cu modificările și completările ulterioare;
 - **cuantumul**: indemnizația pentru creșterea copilului : 600 lei sau 85% din media veniturilor profesionale realizate în ultimele 12 luni anterior datei nașterii copilului, dar nu mai mult de 4000 lei.
 - **stimulente lunar**: 100 lei

Indemnizațiile speciale pentru creșterea copilului cu handicap, conform art.12 din Legea nr. 448/2006, cu modificările și completările ulterioare.

- **indemnizație pentru creșterea copilului cu handicap în quantum de 450 lei**, pentru copilul cu handicap cu vârsta cuprinsă între 3 și 7 ani, pentru persoanele care îndeplinesc condițiile de acordare a indemnizației conform OUG nr. 148/2005 privind susținerea familiei în vederea creșterii copilului;
- **indemnizație lunară pentru creșterea copilului cu handicap, în quantum de 450 lei**, acordată persoanei cu handicap care nu realizează alte venituri în afara prestațiilor sociale care se acordă persoanei cu handicap conform Legii nr.448/2006, până la împlinirea de către copil a vârstei de 3 ani;
- **indemnizație lunară pentru creșterea copilului cu handicap, în quantum de 300 lei**, acordată persoanei cu handicap care nu realizează alte venituri în afara prestațiilor sociale care se acordă persoanei cu handicap conform Legii nr.448/2006, pentru copilul cu vârsta cuprinsă între 3 și 7 ani;
- **indemnizație lunară pentru creșterea copilului cu handicap, în quantum de 300 lei**, acordată persoanei care nu îndeplinește condițiile prevăzute de OUG nr. 148/2005, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 7/2007, cu modificările și completările ulterioare, până la împlinirea de către copil a vârstei de 3 ani, iar pentru copilul cu vârsta cuprinsă între 3 și 7 ani un ajutor lunar în quantum de 150 lei;
- **indemnizație pentru creșterea copilului în quantum de 450 lei** până la împlinirea de către copil a vârstei de 2 ani acordată persoanei care nu realizează alte venituri în afara prestațiilor sociale care se acordă persoanei cu handicap conform Legii nr.448/2006 și **ajutor lunar pentru creșterea copilului în quantum de 150 lei** pentru copilul cu vârsta cuprinsă între 2 și 7 ani.

5. Ce categorii de persoane beneficiază de prevederile Regulamentului (CE) nr. 1408/71?

Beneficiază de prevederile Regulamentului nr. 1408/71 cetățenii statelor membre ale UE, cetățenii din Norvegia, Liechtenstein, Islanda (adică țările Zonei Economice Europene) și din Elveția, precum și cetățenii statelor terțe, care au domiciliul sau reședința în mod legal pe teritoriul unui stat membru, dacă aceștia își exercită dreptul la libera circulație în interiorul UE și se află în una dintre situațiile următoare:

- Sunt salariați sau lucrători independenți cu reședința într-un stat membru al UE ;
- Sunt persoane aflate în șomaj, ca urmare a unei activități salariale sau independente desfășurate într-un stat membru;
- Sunt titulari de pensie și au copii în întreținere.

6. Care este instituția competentă la nivel național pentru administrarea și gestionarea prestațiilor familiale care intră sub incidența Regulamentelor europene 1408/71 și 574/72?

Agencia Națională pentru Prestații Sociale (ANPS) reprezintă instituția de la nivel central care administrează și gestionează plata tuturor prestațiilor familiale.

Adresa instituției: Strada Ion Câmpineanu nr. 20, Sector 1, București, Tel/Fax : 021 - 313.60.47, Cod poștal : 010038, Adresă e-mail : anps@prestatiisociale.ro, Adresă site : www.prestatiisociale.ro.

ANPS are următoarele atribuții principale în domeniu:

- asigură corespondența cu statele membre prin intermediul formularelor europene pentru domeniul prestațiilor familiale;
- informează persoanele interesate cu privire la drepturile la prestații familiale în baza regulamentelor europene;
- elaborează răspunsuri la petițiile adresate de persoane fizice sau juridice, din țară sau străinătate, privind criteriile de acordare a drepturilor la prestații familiale în România, în conformitate cu prevederile Regulamentului nr. 1408/71.
- realizează evidența financiar-contabilă a drepturilor stabilite pentru lucrătorii migranți, precum și a plăților efectuate;

7. Care sunt instituțiile competente cu plata prestațiilor familiale de la nivel local?

Agenciile județene pentru prestații sociale, respectiv agenția pentru prestații sociale a municipiului București, reprezintă instituțiile competente cu plata prestațiilor familiale care intră sub incidența Regulamentului nr.1408/71.

Aceste instituții au următoarele atribuții principale în domeniu:

- informează persoanele interesate cu privire la drepturile la prestații familiale în baza regulamentelor europene și punerea la dispoziția acestora a formularelor necesare;
- procesează cererile persoanelor care solicită prestații familiale în baza regulamentelor europene menționate;
- stabilesc dreptul la prestațiile familiale, conform prevederilor legislației române în vigoare și în baza prevederilor regulamentelor europene;
- efectuează plata prestațiilor familiale conform prevederilor legislației române în vigoare;
- comunică direct, sau prin intermediul ANPS, cu instituțiile competente cu acordarea prestațiilor familiale din alte state membre;

- solicită informații prin intermediul formularelor europene sau prin adrese, cu privire la persoanele care solicită prestații familiale, de la instituțiile competente cu acordarea prestațiilor familiale din alte state membre;
- completează formularele europene, la solicitarea instituțiilor competente din alte state membre, sau la solicitarea directă a lucrătorilor;
- realizează evidența financiar-contabilă la nivel teritorial a drepturilor la prestații familiale stabilite în baza regulamentelor comunitare, precum și a plăților efectuate.

8. Unde se depun cererile de prestații familiale dacă activitățile profesionale se desfășoară în România?

Pentru a beneficia de prestațiile familiale din România, lucrătorii migranți depun cererea de prestații la primăria în a cărei rază teritorială au domiciliul sau, după caz, reședința, conform prevederilor legislației române în vigoare. Cererea se întocmește potrivit modelului prevăzut de legislația română în vigoare. Cererea este însoțită de alte documente justificative, la solicitarea primăriei, conform legislației române în vigoare.

9. Unde se depun cererile de prestații familiale dacă activitățile profesionale se desfășoară în alte state membre ale Uniunii Europene?

În cazul cetățenilor români care desfășoară activități profesionale într-un alt stat membru al UE, indiferent de locul de reședință al membrilor de familie, aceștia au dreptul la prestațiile pentru copii acordate de statul membru de activitate și depun cererea de prestații la instituția competentă cu acordarea prestațiilor familiale din acel stat membru, conform modelului prevăzut de legislația acelui stat membru.

În cazul cetățenilor români care desfășoară activități profesionale într-un alt stat membru și care nu au dreptul la prestații pentru copii în acest stat membru, aceștia pot solicita acordarea alocației de stat pentru copii în România. Cererea completată și semnată de reprezentantul legal al copilului, împreună cu actele doveditoare, poate fi depusă la primărie și de către mandatar, persoană împuternicită prin procură specială. Totodată, la momentul depunerii dosarului de alocație de stat, aceștia trebuie să prezinte și o dovadă eliberată de autoritățile competente din statele membre în care s-au stabilit reședința și își desfășoară activitatea profesională, din care să reiasă că membrii familiei nu sunt îndreptățiți la prestații pentru copii în acel stat membru (dovada poate fi un formular european tip E411, eliberat de instituția din statul membru de activitate sau orice alt document oficial eliberat de acea instituție).

10. Cum pot fi repus în drepturi în România după încheierea activității din Statul Membru și revenirea în România?

Alături de actele necesare conform legislației românești, este necesară completarea unui formular european de către instituția competentă în care ați desfășurat activitatea profesională, care să ateste că activitatea și dreptul la prestații în acest stat s-au încheiat.

11. Cât timp durează până intru în posesia drepturilor la prestații familiale?

Formularele europene vor fi transmise către instituția competentă din celălalt stat membru, iar perioada de timp scursă între data completării formularului și data la care o să vă fie plătit dreptul este de aproximativ trei luni, dar depinde de corectitudinea informațiilor completate în formular (nume, prenume, adrese, CNP, etc.) precum și de perioada necesară obținerii de informații de la alte instituții abilitate (casa județeană de pensii, ITM, evidența populației, după caz).

12. Care sunt regulile de acordare a pensiei familiale în interiorul Uniunii Europene/ Cum se stabilește statul competent să plătească prestațiile familiale pentru copiii lucrătorilor migranți?

Statul competent se determină prin analiza situației individuale a familiei pe baza următoarelor criterii:

- Statul membru în care își desfășoară activitatea părinții ;
- Statul de reședință al părinților și statul de reședință al copiilor ;
- Statul membru care plătește pensia pentru titularii de pensie care au în întreținere copii.

Regulile de bază pentru acordarea prestațiilor familiale în statele membre UE sau care aparțin Spațiului Economic European:

Dreptul la prestațiile familiale prevăzute de legislația țării de angajare: indiferent de statul membru de reședință a lucrătorului migrant și al membrilor familiei sale, acesta are dreptul la prestațiile din statul în care își desfășoară activitatea (art. 73 din Reg. 1408/71);

EXEMPLU: Copilul are domiciliul/reședința în RO, iar părinții desfășoară activitate în Olanda. Olanda va plăti prestațiile familiale pentru copilul care a rămas pe teritoriul RO, conform prevederilor legislației sale și în cuantumul prevăzut de legislația acestui stat. RO va suspenda drepturile la prestații familiale pentru copil pe această perioadă. Totuși, dacă cuantumul prestațiilor la care ar avea dreptul copilul în RO este mai mare decât cel acordat în statul de activitate al părinților, atunci RO poate acorda un complement diferențial, calculat ca diferență între cuantumul prestațiilor acordate de RO și cuantumul plătit în acel stat membru. În situația în care copilul își schimbă reședința în statul de activitate al părinților, RO nu va mai trebui să plătească un complement diferențial, competența plății prestațiilor familiale devenind a statului de activitate al părinților.

□ **Perioadele de activitate salarială sau independentă realizate într-un alt stat membru, sunt totalizate** și sunt luate în considerare la stabilirea dreptului la prestații familiale (art. 72 din Reg. 1408/71).

EXEMPLU: La stabilirea dreptului la indemnizația pentru creșterea copilului pe teritoriul RO, cele 12 luni de venituri profesionale înaintea datei nașterii copilului, pot fi constituite și din perioadele în care persoanele au desfășurat activități în alte state membre ale UE sau în state care aparțin Spațiului Economic European.

13. Cum este evitată suprapunerea dreptului la prestații familiale în interiorul Uniunii Europene?

Regulile de prevenire a suprapunerii dreptului la prestații tratează prevenirea situațiilor în care părinții primesc drepturi în aceeași perioadă de timp, din partea mai multor state membre, în baza activității desfășurate în aceste state membre sau în baza reședinței copiilor într-un stat membru UE sau care aparține Spațiului Economic European.

□ **Activitatea părintelui și reședința copilului în RO și activitatea celuilalt părinte în alt stat membru.**

Dacă statul de reședință a copilului este RO, iar unul dintre părinți are activitate în RO, iar celălalt părinte are activitate în alt stat membru, statul competent cu plata prestațiilor va fi RO (stat de reședință a copilului și de activitate a unuia dintre părinți), iar celălalt stat membru de activitate va acorda un complement diferential, stabilit ca diferența între cuantumul prestațiilor acordate în acel stat membru și cuantumul plătit de România.

EXEMPLU:

România (stat de activitate a unuia dintre părinți și de reședință a copilului) – plătește 42 lei (aprox. 10 euro) iar Germania (stat de activitate a unuia dintre părinți)- plătește 164 euro. În acest caz, pentru a nu pierde dreptul la cuantumul cel mai mare, Germania va plăti un complement diferential de 154 euro, în baza activității unuia dintre părinți în acest stat membru UE.

□ **Activitatea unui părinte în RO, activitatea celuilalt părinte în alt stat membru iar reședința copilului în acest stat membru.**

Dacă activitatea unuia dintre părinți se desfășoară în statul de reședință a copilului, atunci acel stat membru trebuie să plătească prestațiile familiale pentru copil. Totuși, dacă RO are un cuantum mai mare al prestațiilor, va acorda un complement diferential stabilit ca diferența între cuantumul prestațiilor acordate de RO și cuantumul plătit de acel stat membru.

EXEMPLU:

Italia (stat de activitate a unuia dintre părinți și de reședință a copilului) – plătește 137 euro. Romania (stat de activitate a unuia dintre părinți) – plătește indemnizație și alocație de stat - 800 lei (aprox. 186 euro). În acest caz, pentru a evita cumulul de prestații și pentru a nu pierde dreptul la cuantumul cel mai mare, România va plăti un complement diferențial de 49 euro, adică 210 lei.

□ **Activitatea unuia dintre părinți într-un stat membru UE și reședința copilului în RO, împreună cu celălalt părinte, care nu desfășoară nici o activitate în RO.**

Statul de activitate a părintelui va fi statul competent cu plata prestațiilor familiale pentru copilul care are reședința în RO, conform legislației aceluia stat.

Dacă RO acordă prestații familiale, pe baza reședinței copilului, mai mari decât cele acordate de statul de activitate, plătește diferența între suma acordată conform legislației sale și cuantumul la care are dreptul conform legislației aceluia stat membru.

EXEMPLU: În Italia (stat de activitate al unuia dintre părinți) cuantumul prestațiilor este 137 euro. În RO (stat de reședință al copilului) cuantumul prestațiilor este de 42 lei (aprox. 10 euro). Deci, Italia va plăti prestațiile pentru copil în cuantum de 137 euro iar RO va suspenda dreptul la alocație de stat, pentru că nu există o diferență de plată între suma acordată conform legislației italiene și cuantumul la care are dreptul conform legislației române.

□ **Activitatea părinților într-un stat membru UE și reședința copilului în RO (în întreținerea bunicii sau a altor persoane)**

Statul de activitate a părinților va fi statul competent cu plata prestațiilor familiale pentru copilul care are reședința în RO, conform legislației aceluia stat.

Dacă RO acordă prestații familiale, pe baza reședinței copilului, mai mari decât cele prevăzute de statul de angajare a părinților, atunci va plăti un complement diferențial, adică diferența între suma acordată conform legislației sale și cuantumul acordat de statul de angajare a părinților.

EXEMPLU Germania (stat de activitate a părinților) – plătește 164 euro. Romania (stat de reședință a copilului) – plătește alocație de stat în valoare de 42 lei (aprox. 10 euro). În acest caz, Germania va plăti prestațiile pentru copil în cuantum de 137 euro, iar România va suspenda dreptul la alocație pentru copii deoarece cuantumul la care are dreptul copilul conform legislației române nu depășește cuantumul plătit de Germania.

14. Care sunt formularele europene utilizate pentru domeniul prestațiilor familiale și care instituții le eliberează?

Documentele oficiale la nivel european care stau la baza deschiderii, suspendării sau încetării dreptului la prestații familiale pe teritoriul oricărui stat membru sunt formularele europene. Acestea pot fi descarcate [aici](#). Cele mai des utilizate formulare europene pentru domeniul prestațiilor familiale sunt următoarele:

□ **E 001 – solicitarea, comunicarea de informații, solicitarea de formulare sau relansarea unei cereri atunci când formularele existente nu sunt adaptabile unei situații date.**

Partea A se completează de către instituția care dorește să obțină informații suplimentare privind situația unui lucrător migrant sau care dorește să obțină un formular specific ;

Partea B se completează de către instituția statului membru care primește un formular E 001.

□ **E 401 – atestat privind componența familiei în vederea acordării prestațiilor familiale.**

Partea A se completează de către instituția competentă din statul membru care primește cererea de prestații familiale (agenția județeană pentru prestații sociale , respectiv a municipiului București, în cazul României);

Partea B se completează de către autoritatea competentă în materie de stare civila din țara de reședință a membrilor familiei (autoritățile administrației publice locale, prin oficiul de stare civilă de la reședința solicitantului sau compartimentul de stare civilă din cadrul serviciului public comunitar de evidență a persoanelor de la reședința solicitantului, sau, după caz, structurile teritoriale ale Oficiului Român pentru Imigrări, în cazul României).

□ **E 402 – atestat privind continuarea studiilor în vederea acordării prestațiilor familiale.**

Partea A se completează de către instituția competentă din statul membru unde se depune cererea de prestații (agenția județeană pentru prestații sociale, respectiv a municipiului București, în cazul României);

Partea B se completează de către instituția de învățământ la care este înscris copilul lucrătorului migrant (unitatea școlară, în cazul României).

□ **E 405 - atestat privind totalizarea perioadelor de asigurare, de angajare sau de activitate independentă sau privind cazurile de ocupări succesive în mai multe state membre, între termenele de plată prevăzute de legislația acestor state**

Partea A se completează de către instituția competentă din statul membru unde se depune cererea de prestații (agenția județeană pentru prestații sociale, respectiv a municipiului București, în cazul României);

Partea B se completează de către instituția competentă în materie de prestații familiale de care aparține înainte lucrătorul migrant sau titularul de pensie (agenția județeană pentru prestații sociale, respectiv a municipiului București, în cazul României).

□ **E 411 - cererea de informații privind dreptul la prestațiile familiale în statul de reședință al membrilor familiei**

Partea A se completează de către instituția competentă din statul membru unde se depune cererea de prestații familiale (agenția județeană pentru prestații sociale, respectiv a municipiului București, în cazul României);

Partea B se completează de către instituția competentă de la locul de reședință a membrilor de familie ai lucrătorului migrant sau angajatorul persoanelor al căror drept la prestații familiale trebuie verificat în țara de reședință a membrilor de familie (agenția județeană pentru prestații sociale, respectiv a municipiului București, în cazul României).